

KM 1 - LOODUSLIKU LINNUSTIKU KAITSE (NÕUKOGU DIREKTIIV, 2.04.1979, loodusliku linnustiku kaitse kohta (79/409/EMÜ). Artiklid 3 (1),(2)(b); 4 (1), (2), (4) ja 5(a),(b),(d). [Looduskaitseadus \(LK\) § 55 lg 61](#)

NÕUE 1.1: Keelatud on looduslikult esinevate lindude:

1.1.1 pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine

1.1.2 tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal

Keelatud on direktiivi 92/43/EMÜ IV lisasse kuuluvate I ja II kaitsekategooria taimede kahjustamine, sealhulgas korjamine ja hävitamine.

NÕUE 1.1 <u>Linnud:</u> Hindamis- punktid Kriteeriumid	1	2	3	4
	Mõju keskkonnale praktiliselt puudub	Mõju keskkonnale on vähene	Mõju keskkonnale on oluline	Mõju keskkonnale on väga suur
Tõsidus	kaitsekategooriasse mittearvatud linnuliigi üksik isend või pesa	kaitsekategooriasse mittearvatud linnuliigi isendid või pesad	III kaitsekategooria liigid	I ja II kaitsekategooria liigid
Ulatus	kaitsekategooriasse mittearvatud linnuliigi üks häirimise juhtum väljaspool pesitsusaega kalendriaasta jooksul	kaitsekategooriasse mittearvatud linnuliigi korduv häirimine väljaspool pesitsusaega kalendriaasta jooksul	nõudes kirjeldatud ühikordne keelatud tegevus kalendriaas- ta jooksul (III kaitsekategooria liigid) või korduv tegevus kalendriaasta jooksul (kaitsekategooriasse mittearvatud linnuliigid)	nõudes kirjeldatud ühikordne keelatud tegevus (I ja II kaitsekategooria liigid)

Püsivus		kaitsekategooriasse mittearvatud linnuliigi häirimine (sh korduv), kui sellega ei põhjustatud liigile kahju	I, II või III kaitsekategooriate liikide isendite häirimine pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal või nõudes kirjeldatud keelatud tegevus, kui sellega tekitati kahju kaitsekategoo- riasse mittearvatud linnuliigile	Kahju tekitamine I, II või III kaitsekategooriate liikidele pesade või munade hävitamisega, kahjustamisega või kõrvaldamisega
----------------	--	--	--	--

NÕUE 1.1 <u>Taimed:</u> Hindamis- punktid Kriteeriumid	1 Mõju keskkonnale praktiliselt puudub	2 Mõju keskkonnale on vähene	3 Mõju keskkonnale on oluline	4 Mõju keskkonnale on väga suur
Tõsidus			II kaitsekategooria taimeliigid	I kaitsekategooria taimeliigid
Ulatus		Kahjustatud on II kaitsekategooria üksiktaim	Kahjustatud on I kaitsekategooria üksiktaim	Kahjustatud, korjatud või hävitatud on mitmed I ja II kaitsekategooria taimed
Püsivus	I ja II kaitsekategooria taimede kasvukoht ei ole kahjustatud ega hävinud	Kahjustatud on I või II kaitsekategooria taimeliigi kasvukoht	Hävinud on II kaitsekategooria taimeliigi kasvukoht	Hävinud on I kaitsekategooria taimeliigi kasvukoht

NÕUE 1.2: Kui põllumajandustootja valduses olev maa asub kaitseala või püsielupaiga sihtkaitsevööndis, siis on tal (juhul kui kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti) keelatud:

1.2.1 majandustegevus (väetamine, taimekaitsevahendite kasutamine, rohumaade uuendamine poollooduslikel kooslustel, metsa istutamine, maaparandussüsteemi rajamine)

NÕUE 1.2.1 Hindamis- punktid Kriteeriumid	1 Mõju keskkonnale praktiliselt puudub	2 Mõju keskkonnale on vähene	3 Mõju keskkonnale on oluline	4 Mõju keskkonnale on väga suur
Tõsidus			Sihtkaitsevööndis, väljaspool I kaitsekategooria liigi elupaika või kasvukohta.	I kaitsekategooria liigi elupaik või kasvukoht.
Ulatus		Kuni 10 % sihtkaitsevööndist	11 - 20 % sihtkaitsevööndist	20 % ja enam sihtkaitsevööndist
Püsivus			Kaitse-eeskirjaga lubatud, kuid kaitseala valitsejaga kooskõlastamata majandustegevus	Keelatud majandustegevus

1.2.2 loodusvarade (maavara, maavaravaru, loodusliku kivimi, setendi, vedeliku ja gaasi, mis ei ole maavaravaruna arvele võetud, kaitsealuste liikide isendite) kasutamine, pinnase teisaldamine ning vee ja jää võtmine pinnaveekogust rohkem kui 30 m³/ööpäevas

NÕUE 1.2.2 Hindamis- punktid Kriteeriumid	1 Mõju keskkonnale praktiliselt puudub	2 Mõju keskkonnale on vähene	3 Mõju keskkonnale on oluline	4 Mõju keskkonnale on väga suur
Tõsidus			Sihtkaitsevööndis, väljaspool I kaitsekategooria liigi elupaika või kasvukohta.	I kaitsekategooria liigi elupaik või kasvukoht.
Ulatus	Loodusvarade kasutamise ega ei ole tekkinud keskkonnakahju, vee/jää loata võtmine ei ole ületatud kehtestatud määra.			Loodusvarade kasutamise ega on tekkinud keskkonnakahju, vee/jää loata võtmine üle kehtestatud määra.
Püsivus			Kaitse-eeskirjaga lubatud, kuid kaitseala valitsejaga kooskõlastamata loodusvarade kasutamine	Keelatud loodusvarade kasutamine

NÕUE 1.3: Kui põllumajandustootja valduses olev maa asub kaitseala või püsielupaiga piiranguvööndis, siis on tal (juhul kui kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti) keelatud:

1.3.1 uute maaparandussüsteemide rajamine;

1.3.2 veekogu veetaseme ja kaldajoone muutmine;

1.3.3 puhtpuistute kujundamine, energiapuistu rajamine;

1.3.4 biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine

NÕUE 1.3 Hindamis- punktid Kriteeriumid	1 Mõju keskkonnale praktiliselt puudub	2 Mõju keskkonnale on vähene	3 Mõju keskkonnale on oluline	4 Mõju keskkonnale on väga suur
Tõsidus		Tegevus toimub piiranguvööndis		
Ulatus		Alla 10% alast	Kuni 50 % alast	50-100% alast
Püsivus		Tegevuseks nõusolek olemas, kuid ei peeta tingimustest kinni.	Tegevuseks vajalik nõusolek puudub	Tegevus täielikult keelatud

NÕUE 1.4: Kui põllumajandustootja valduses olev maa asub hoiualal, siis peab tal olema hoiuala valitseja nõusolek:

1.4.1 tee rajamiseks;

1.4.2 loodusliku kivimi või pinnase teisaldamiseks;

1.4.3 maaparandussüsteemi rajamiseks ja rekonstrueerimiseks;

1.4.4 veekogu veetaseme ja kaldajoone muutmiseks;

1.4.5 biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamiseks;

1.4.6 loodusliku ja poolloodusliku rohumaa ja poldri kultiveerimiseks või väetamiseks;

1.4.7 puisniiduilmelisel alal puude raiumiseks

NÕUE 1.4	1	2	3	4
Hindamispunktid	Mõju keskkonnale praktiliselt puudub	Mõju keskkonnale on vähene	Mõju keskkonnale on oluline	Mõju keskkonnale on väga suur
Kriteeriumid				
Tõsidus		Tegevus toimub hoiualal	Tegevus toimub kaitstava liigi kasvukohas või elukohas	
Ulatus		Alla 10% alast	Kuni 50 % alast	50-100% alast
Püsivus		Tegevuseks nõusolek olemas, kuid ei peeta tingimustest kinni.	Tegevuseks vajalik nõusolek puudub.	Nõusoleku andmisest on keeldatud.

NÕUE 1.5: Kui põllumajandustootja valduses olev maa asub kaitsealal või püselupaigas peab ta arvestama kaitse-eeskirjas toodud ajalise liikumiskiiranguga või ajalise kiiranguga niitmisele

NÕUE 1.5 Hindamis- punktid Kriteeriumid	1 Mõju keskkonnale praktiliselt puudub	2 Mõju keskkonnale on vähene	3 Mõju keskkonnale on oluline	4 Mõju keskkonnale on väga suur
Tõsidus		Piirangutest mitte kinnipidamine hoiualal	Piirangutest mitte kinnipidamine piiranguvööndis	Piirangutest mitte kinnipidamine sihtkaitsevööndis või I kategooria kaitsealuse liigi püselupaigas või kasvukohas
Ulatus		Osalisest piirangust ei peeta kinni		Täielikust piirangust ei peeta kinni
Püsivus		Ajutisest piirangust ei peeta kinni		Alalisest piirangust ei peeta kinni

KM 3 REOVEESETTE KASUTAMINE

NÕUE 3.1: Vastavalt veeseaduse § 26 1 lg 2 nõuetele kasutatakse põllumajanduses ainult töödeldud reoveesetet. Põllumajanduses, haljastuses ja rekultiveerimisel reoveesette kasutamise nõuded kehtestab keskkonnaminister määrusega.

NÕUE 3.1	1	2	3	4
Hindamis-punktid	Mõju keskkonnale praktiliselt puudub	Mõju keskkonnale on vähene	Mõju keskkonnale on oluline	Mõju keskkonnale on väga suur
Kriteeriumid				
Tõsidus			Töötlemata sette kasutamine	Töötlemata sette kasutamine veekaitsevööndis või kaitsmata põhjaveega alal
Ulatus		Kuni 5,0%	5,1– 20 %	Üle 20 %
Püsivus		Aasta jooksul kuni 2 tonni töötlemata setet arvestatud kuivainena	Aasta jooksul üle 2 tonni töötlemata setet arvestatud kuivainena	

NÕUE 3.2 Maal, kuhu on laotatud setet, ei tohi aasta jooksul pärast laotamist kasvatada köögivilja või marju, maitse- ja ravimtaimi toiduks või söödaks ning kahe kuu jooksul pärast laotamist karjatada loomi või varuda loomasööta.

NÕUE 3.2 Hindamis- punktid Kriteeriumid	1 Mõju keskkonnale praktiliselt puudub	2 Mõju keskkonnale on vähene	3 Mõju keskkonnale on oluline	4 Mõju keskkonnale on väga suur
Tõsidus			Loomade karjatamine ja sööda varumine 2 kuu jooksul pärast sette laotamist	Köögiviljakultuuride, marjade ja ravimtaimede kasvatamine 1 aasta jooksul sette laotamisest
Ulatus			Kasutab oma tarbeks köögiviljakultuure, marju, maitse- ja ravimtaimi või loomasööta või -saadusi.	Turustab köögiviljakultuure, marju, maitse- ja ravimtaimi, või loomasööta või -saadusi.
Püsivus			Loomasööda varumine ja loomade karjatamine enne 2 kuu möödumist sette laotamisest	Köögiviljakultuure, marju ning ravim- või maitsetaimi toiduks või söödaks kasvatamine enne aasta möödumist sette laotamisest

NÕUE 3.3: Reoveesette kasutajal on selle kasutamiseks andja poolt väljastatud dokumendid sette töötlusviisi ja selle analüüsiitingimuste kohta ning sette kasutamise üle peetakse arvestust

NÕUE 3.3 Hindamis- punktid Kriteeriumid	1 Mõju keskkonnale praktiliselt puudub	2 Mõju keskkonnale on vähene	3 Mõju keskkonnale on oluline	4 Mõju keskkonnale on väga suur
Tõsidus		Ei peeta nõuetekohast arvestust	Puuduvad sette analüüsiandmed või mulla analüüsiandmed sette kasutamise kohas	Ei peeta nõuetekohast arvestust ning puuduvad sette või mulla analüüsiandmed sette kasutamise kohas
Ulatus		Põllu- või köögiviljakultuure, marju, maitse- ja ravimtaimi või loomasööta või -saadusi kasutatakse oma tarbeks	Põllu- või köögiviljakultuure, marju, maitse- ja ravimtaimi või loomasööta või -saadusi turustatakse	
Püsivus		Puudused likvideeritakse 14 kalendripäeva jooksul		Puudusi ei ole võimalik likvideerida

KM 4 NITRAADIREOSTUSE VÄLTIMINE NITRAADITUNDLIKUL ALAL
 NÕUKOGU DIREKTIIV, 12.12.1991, veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (91/676/EMÜ). Artikkel 4, 5.

NÕUE 4.1: Orgaanilisi ja mineraalväetisi ei tohi laotada 1. detsembrist kuni 31. märtsini ja muul ajal, kui maapind on kaetud lumega, külmunud või perioodiliselt üleujutatud, või veega küllastunud maale

NÕUE 4.1	1	2	3	4
Hindamis-punktid	Mõju keskkonnale	Mõju keskkonnale on vähene	Mõju keskkonnale on oluline	Mõju keskkonnale on väga suur
Kriteeriumid	praktiliselt puudub			
Tõsidus		Tegevus toimus nitraaditundlikul alal	Tegevus toimus nitraaditundlikul alal veekaitsevööndis või kaitstaval loodusobjektil	Tegevus toimus kaitsmata põhjaveega alal või olulise allika- või karstialal
Ulatus	Kuni 5 % haritavast maast	5-10 % haritavast maast	11-50% haritavast maast	Üle 50 % haritavast maast
Püsivus		Üks kord taotluse aastal keelatud ajal	Kaks korda taotluse aastal keelatud ajal	Üle kahe korra taotluse aastal keelatud ajal

NÕUE 4.2: Vätise laotamine pinnale on keelatud haritaval maal, mille maapinna kalle on üle 10%. Kui maapinna kalle on 5-10%, on pinnale vätise laotamine keelatud 1. novembrist kuni 15. aprillini.

NÕUE 4.2	1	2	3	4
Hindamis-punktid Kriteeriumid	Mõju keskkonnale praktiliselt puudub	Mõju keskkonnale on vähene	Mõju keskkonnale on oluline	Mõju keskkonnale on väga suur
Tõsidus			Vätise laotamine toimub haritaval maal kaldega 5-10% perioodil 1. november– 15. aprill	Vätise laotamine haritaval maal kaldega üle 10%
Ulatus	Üle 1 kilomeetri lähima veekogu tavalise veepiirini	500 meetrit kuni 1 kilomeeter lähima veekogu tavalise veepiirini	200 kuni 500 meetrit lähima veekogu tavalise veepiirini	Lähemal kui 200 meetrit lähima veekogu tavalise veepiirini
Püsivus		Üks kord taotluse aastal keelatud kohas	Kaks korda taotluse aastal keelatud kohas	Üle kahe korra taotluse aastal keelatud kohas

NÕUE 4.3: Allikate ja karstilehtrite ümbruses on 10 m ulatuses veepiirist või karstilehtrite servast keelatud väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamine ning vee kvaliteeti ohustav muu tegevus.

NÕUE 4.3	1	2	3	4
Hindamis- punktid	Mõju keskkonnale praktiliselt puudub	Mõju keskkonnale on vähene	Mõju keskkonnale on oluline	Mõju keskkonnale on väga suur
Kriteeriumid				
Tõsidus		Muu vee kvaliteeti ohustav tegevus veekaitsevööndis.	Väetisi ja taimekaitsevahendid kasutatakse lähemal kui 10 m allikatest ja karstilehtritest	Väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamine <u>oluliste</u> allikate ja karstilehtrite ümbruses (lähemal kui 50 m)
Ulatus		Kuni 10% piiranguga alast	Kuni 50% piiranguga alast	Üle 50% piiranguga alast
Püsivus		Üks kord taotluse aastal keelatud kohas	Kaks korda taotluse aastal keelatud kohas	Üle kahe korra taotluse aastal keelatud kohas

NÕUE 4.4: Põllumajandusloomade pidamisel peab sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla mahutama vähemalt nende 8 kuu sõnniku ja virtsa. Kui sügavallapanuga laut ei mahuta kaheksa kuu sõnnikukogust, peab laudal olema ülejääva koguse mahutav sõnnikuhoidla. Sõnnikuga kokkupuutuvad konstruktsioonid peavad vastama sõnnikuhoidlatele esitatavatele nõuetele. Kui loomapidaja suunab sõnniku lepingu alusel hoidmisele või töötlemisele teise isiku hoidlasse või töötlemiskohta, peab loomakasvatushoone kasutamisel olema tagatud lekkekindla hoidla olemasolu, mis mahutab vähemalt ühe kuu sõnnikukoguse.

NÕUE 4.4 Hindamis- punktid Kriteeriumid	1 Mõju keskkonnale praktiliselt puudub	2 Mõju keskkonnale on vähene	3 Mõju keskkonnale on oluline	4 Mõju keskkonnale on väga suur
Tõsidus		Sõnnikuhoidla ei mahuta nõutud sõnniku kogust, kuid vastab veekaitse nõuetele.	Sõnnikuhoidla ei mahuta nõutud sõnniku kogust ja/või ei vasta veekaitse nõuetele.	Sõnnikuhoidla puudub.
Ulatus	11-50 lü	51-100 lü	101-300 lü	üle 300 lü
Püsivus			Nõudeid ei ole täidetud üks aasta	Nõudeid ei ole täidetud kaks või enam aastat

NÕUE 4.5: Põllumajandustootja peab hoidma loomapidamishoonetes tekkivat sõnnikut sõnnikuhooldlates ja/või aunades, sõnnikuaun paikneb veobjektide suhtes nõutud kaugusel ning aunades hoidmise tingimustest peetakse kinni.

NÕUE 4.5 Hindamis- punktid kriteeriumid	1 Mõju keskkonnale praktiliselt puudub	2 Mõju keskkonnale on vähene	3 Mõju keskkonnale on oluline	4 Mõju keskkonnale on väga suur
Tõsidus	Sõnnikuaun ei ole nõuetekohaselt kaetud	Sõnnikuaun paikneb samas kohas kahel teine-teisele järgneval aastal	Sõnnikuaun paikneb veekaitsevööndis; sõnnikut hoiustatakse väljaspool haritavat maad või hoidlat	Sõnnikuaun paikneb allikale või karstilehtrile lubatust lähemal
Ulatus		Sõnnikuga ei reostatud veekogu, allikat või karstilehtrit		Sõnnikuga on reostatud veekogu, allikat või karstilehtrit
Püsivus			Nõudeid ei ole täidetud üks aasta	Nõudeid ei ole täidetud kaks või enam aastat

NÕUE 4.6 NTA alal on sõnniku- ja mineraalväetisega kokku lubatud anda haritava maa ühe hektari kohta keskmisena kuni 170 kg lämmastikku aastas. Mineraallämmastiku kogused, mis on suuremad kui 100 kg hektarile, tuleb anda jaotatult. NTA-l tohib lubatud lämmastiku üldkogusest anda mineraalväetistega haritava maa ühe hektari kohta keskmisena mitte üle 140 kg aastas.

NÕUE 4.6	1	2	3	4
Hindamis- punktid	Mõju keskkonnale praktiliselt puudub	Mõju keskkonnale on vähene	Mõju keskkonnale on oluline	Mõju keskkonnale on väga suur
Kriteeriumid				
Tõsidus		Üleväetamine kuni 9 kg N/ha	Üleväetamine 9-30 kg N/ha	Üleväetamine alates 31 kg N/ha
Ulatus	Kuni 2 ha	2,1 – 20 ha	20,1 - 40 ha	Üle 40 ha
Püsivus	Kuni 5 % haritavast maast	5-10 % haritavast maast	10-50% haritavast maast	Üle 50 % haritavast maast

NÕUE 4.7: Mineraalväetise hoidla peab olema ehitatud nii, et väetis ei satuks keskkonda.

NÕUE 4.7 Hindamis- punktid Kriteeriumid	1 Mõju keskkonnale praktiliselt puudub	2 Mõju keskkonnale on vähene	3 Mõju keskkonnale on oluline	4 Mõju keskkonnale on väga suur
Tõsidus		Päas hoidlasse ei ole piiratud tavalisi abinõusid rakendades.	Hoidla konstruktsioonid pole lekkekindlad	Väetised on sattunud hoidlast keskkonda
Ulatus		Väetise sattumine keskkonda hoidla lähiümbruses	Väetise sattumine keskkonda hoidla lähiümbruses kaitsmata põhjaveega alal	Väetise sattumine keskkonda hoidla lähiümbruses oluliste allikate ja karstilehtrite alal
Püsivus		Tavalised abinõud rakendatakse 14 kalendripäeva jooksul	Keskkonda sattunud väetist on võimalik kokku koguda 24 tunni jooksul.	Keskkonda sattunud väetist ei ole võimalik kokku koguda.

KM 5 KITSENDUSED KAITSEALAL, HOIUALAL JA PÜSIELUPAIGAS

NÕUKOGU DIREKTIIV, 21.05.1992, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (92/43/EMÜ). Artikkel 6, 13, 15, 22 (b)

NÕUE 5.1: Kui põllumajandustootja valduses olev maa asub kaitsealal, hoiualal või püsielupaigas, siis peab tal olema kaitstava loodusobjekti valitseja nõusolek selle maa katastriüksuse kõlvikute piiride ja/või sihtotstarbe muutmiseks loa taotlemisel.

NÕUE 5.1 Hindamis- punktid Kriteeriumid	1 Mõju keskkonnale praktiliselt puudub	2 Mõju keskkonnale on vähene	3 Mõju keskkonnale on oluline	4 Mõju keskkonnale on väga suur
Tõsidus		Nõusolekuta tegevus toimub hoiualal	Nõusolekuta tegevus toimub piiranguvööndis	Nõusolekuta tegevus toimub sihtkaitsevööndis või I kategooria kaitsealuse liigi püsielupaigas või kasvukohas
Ulatus		Muudetud piire või sihtotsarvet		Muudetud piire ja sihtotsarvet
Püsivus			Puudub kaitseala valitseja nõusolek	Nõusolekust on keeldutud